

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.02(160).33
УДК: 378.147:355.232

Самсонов Ю. В.,
кандидат технічних наук, доцент,
заступник начальника факультету логістики з навчальної роботи
Національної академії Національної гвардії України,
Белашов Ю. О.,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Хацаюк О. В.,
заслужений тренер України,
старший викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3 Харківського
національного університету внутрішніх справ, викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки
факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України
Задорожний К. А.,
старший викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки
факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України
Толкнєєв В. О.,
викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Шабатура С. О.,
викладач кафедри вогневої підготовки Національної академії Національної гвардії України,
Повар О. В.,
старший викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки
факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України
Магмет Т. М.,
викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки
факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ЗАСТОСУВАННЯ НОВІТНІХ ЗРАЗКІВ ВИСОКОТОЧНОЇ ЗБРОЇ ІЗ АКЦЕНТОВАНИМ ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Відповідно до результатів моніторингу Інтернет-джерел (аналізу науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури), членами науково-дослідної групи встановлено, що актуальним питанням розроблення педагогічних умов формування готовності представників інституцій сектору безпеки і оборони України (СБОУ) до застосування новітньої високоточної зброї в екстремальних умовах службово-бойової діяльності (СБД) із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (СФП) – присвячено недостатню кількість наукових праць, це у свою чергу підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку дослідження.

Головною метою дослідження є розроблення педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до застосування протитанкового ракетного комплексу (ПТРК) «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах СБД із акцентованим використанням засобів СФП. Методи дослідження: абстракції, вимірювання, експертного оцінювання, опитування, порівняння, спостереження тощо.

Під час теоретичного дослідження членами науково-дослідної групи розроблені педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки. Запропоновані нами педагогічні умови передбачають проходження представниками досліджуваної категорії наступних блоків (із відповідним комплексом навчально-методичного забезпечення): організаційно-діагностичний, коригуючий та констатувальний.

Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають організацію педагогічного експерименту з апробації педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів (на прикладі курсантів Національної академії Національної гвардії України та Київського інституту Національної гвардії України) до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки.

Ключові слова: бойова підготовка, готовність, засоби, екстремальні умови, курсанти, педагогічні умови, професійна освіта, спеціальна фізична підготовка, технічні засоби, фізичні вправи, фізична підготовка

Samsonov Yu., Bielashov Yu., Khatsaiuk O., Zadorozhnyi K., Toloknieiev V., Shabatura S., Povar O., Magmet T. Pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future Officers to use the latest models of high-precision weapons with an emphasis on the use of Special Physical Training. According to the results of the monitoring of Internet sources (analysis of Scientific and methodological, Special and reference literature), the members of the Research Group established, that the urgent issue of developing pedagogical Conditions for the Formation of readiness of representatives of institutions of the security and defense sector of Ukraine (SDSU) to the use of the latest high-precision weapons in extreme Conditions of service and combat activity (SCA) with an accented use of means of Special Physical Training (SPT) – dedicated

to the insufficient number of Scientific works, this in turn emphasizes the relevance and practical component of the chosen Research area.

The main goal of the study is to develop pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future Officers of the National Guard of Ukraine to use the Javelin FGM-148 anti-tank missile system (ATMS) in extreme Conditions of service and combat activity with an emphasis on the use of Special Physical Training. Research methods: abstraction, measurement, expert evaluation, survey, comparison, observation, etc.

During the theoretical study, the members of the Scientific Research Group developed pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future Officers of the National Guard of Ukraine to use ATMS "Javelin FGM-148" in extreme Conditions of service and combat activity with an emphasis on the use of Special Physical Training. The pedagogical Conditions proposed by us provide for the following blocks (with the appropriate set of educational and material support) for the representatives of the studied category: organizational-diagnostic, corrective and constant.

Prospects for further Research in the chosen direction of Scientific intelligence include the organization of a pedagogical experiment to test the pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future Officers (on the example of cadets of the National Academy of the National Guard of Ukraine and the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine) to the use of an ATMS «Javelin FGM-148» in extreme Conditions of service and combat activity with an accented use of means of Special Physical Training.

Keywords: combat Training, readiness, means, extreme Conditions, cadets, pedagogical Conditions, professional education, Special Physical Training, technical means, Physical exercises, Physical Training

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний стан модернізації озброєння бойових підрозділів інституцій сектору безпеки та оборони України, потребує розроблення ефективних та високофункціональних методик (моделей, педагогічних технологій тощо) його застосування у різних умовах службово-бойової діяльності. Виконання завдань за призначенням представниками інституцій сектору безпеки і оборони України (СБОУ) в реаліях сьогодення нерідко відбувається в екстремальних умовах. Це потребує від військовослужбовців різних категорій інституцій СБОУ високої психофізичної готовності, а також достатнього рівня сформованості професійних компетентностей.

Одним із шляхів підвищення ефективності виконання службово-бойових завдань представниками досліджуваної категорії є якісна організація системи їхньої професійної підготовки (професійної освіти майбутніх офіцерів інституцій СБОУ). Крім цього, важливим у підготовці висококомпетентних військових фахівців (майбутніх офіцерів тактичного рівня) є організація їхньої факультативної та секційної роботи, що забезпечує розширення професійно-прикладних рухових навичок, а також формує вірну уяву про майбутню військово-професійну діяльність, яка передбачає використання новітніх зразків високоточної зброї у різних умовах службово-бойової діяльності (СБД).

Необхідно відмітити, що сучасні зразки високоточної зброї: протитанковий ракетний комплекс «NLAW», переносний зенітно-ракетний комплекс «Stinger», протитанковий гранатомет (ППГ-1™) AIRTRONIC USA, кулемет MG, гранатомет Mk 19, гранатомет Panzerfaust 3, гранатомет RPG-75, гранатомет RPG-76 "Komar", великокаліберний кулемет «BROWNING M2» й протитанковий ракетний комплекс (ПТРК) «Javelin FGM-148» – є достатньо ефективними засобами вогневого ураження противника у різних умовах СБД. У свою чергу, переносний ПТРК «Javelin FGM-148» призначений для ураження рухомих і нерухомих броньованих цілей, вертольотів, що зависли, а також малорозмірних цілей (довгочасні або тимчасові вогневі споруди, окремі вогневі засоби в будинках тощо). Зазначений вище протитанковий ракетний комплекс працює за принципом «зробив постріл – забув», комплекс середнього радіусу дії, мобільний для перевезення та під час використання. Він має денний та нічний приціли, що дозволяє вести стрільбу не тільки в день, але і в умовах обмеженого бачення.

Враховуючи техніко-тактичні характеристики сучасних зразків високоточної зброї, актуальним є розроблення відповідних моделей їхнього застосування, що повинно передбачати формування у представників досліджуваної категорії високого рівня психофізичної готовності до дій в екстремальних умовах СБД.

Теоретичне дослідження виконано відповідно до **плану науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт:** факультету логістики Національної академії Національної гвардії України (НАНГУ, м. Харків); кафедри вогневої підготовки НАНГУ (м. Харків); кафедри вогневої та спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України (КІНГУ), ініціативний проект «Javelin-Victory».

Аналіз останніх досліджень і публікацій (1 етап, жовтень-листопад 2022 р.) дозволив визначити провідних учених: О. Бикову [1], В. Шемчука, Б. Кіндзера, Д. Скальського, Т. Людовик, Б. Лукіна [2], Ю. Самсонова, Н. Партико, К. Дяченка, М. Курилова, Б. Кушнарєва, А. Хоменка [3], І. Ковальова, Є. Гоговського, А. Пашубу, В. Самойленка, В. Толкунєєва [4], Р. Любича [5] й інших фахівців: Ю. Бабкова, А. Бухуна, Є. Денисенка, В. Овчаренка, О. Лавніченка, О. Шаповала – які у своїх працях висвітлювали актуальні питання формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до СБД.

Цікавими за своїм змістом та сутнісними характеристиками є напрацювання учених: С. Бурого [6], К. Тушка [7], П. Рибалки, М. Калюжного, А. Красілова, А. Титовича, О. Головченка [8], О. Діденка [9], О. Прохорова [10] та інших фахівців обраного напрямку наукової розвідки: М. Боровика, С. Іщенко, А. Коломійця, Л. Нанівської, Т. Погорелової, Б. Ратича, В. Рижикова, С. Серховця, О. Старчука – які у своїх працях розкрили особливості побудови педагогічних умов, що забезпечують формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до професійної діяльності.

Не менш цікавими, виконаними на високому науково-методичному рівні є напрацювання: R. Anatskyi, O. Kolomiitseva, R. Liubchich [11], Н. Лавриненка, Н. Партико, А. Ребрини (ст.), І. Савки, А. Ребрини (мол.) [12], В. Пронтенка, О. Федченка, Ю. Корнійчука, О. Крука, О. Запорожанова, В. Сівакова, І. Костюшка, О. Плющакова [13], О. Khatsaiuk, М.

Medvid, B. Maksymchuk, O. Kurok, P. Dziuba, V. Tyurina, P. Chervonyi, O. Yevdokimova, M. Levko, I. Demchenko, N. Maliar, E. Maliar, I. Maksymchuk [14], В. Пронтенка, О. Старчука, О. Гусака, А. Дятела, І. Хлібовича, К. Плевви, О. Рябухи [15] та інших учених і практиків: Д. Грищенко, В. Кирпенка, Р. Лючича, Г. Сухоради, А. Турчинова, Ю. Фіногорова, А. Чуха – у яких окреслені основні шляхи вирішення проблемних питань формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням із акцентованим використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Враховуючи результати аналізу науково-методичної, спеціальної та довідкової літератури (моніторингу Інтернет-джерел), членами науково-дослідної групи (НДГ) встановлено, що актуальним питанням розроблення педагогічних умов (конструювання педагогічних моделей) формування готовності представників інституцій СБОУ до застосування новітньої високоточної зброї в екстремальних умовах СБД із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки (СФП) – присвячено недостатню кількість наукових праць, це у свою чергу підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку дослідження.

Мета статті. Головною метою дослідження є розроблення педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити наступні завдання:

- провести моніторинг Інтернет-ресурсів (аналіз науково-методичної літератури) у напрямі формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до СБД;

- визначити ефективні педагогічні умови які забезпечують формування готовності представників досліджуваної категорії до професійної діяльності;

- здійснити аналіз спеціальної та довідкової літератури у напрямі формування готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до виконання завдань за призначенням із акцентованим використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Методи дослідження: абстракції, вимірювання, експертного оцінювання, опитування, порівняння, спостереження тощо. Крім цього було використано власний досвід організації системи багаторічної підготовки майбутніх офіцерів (військовослужбовців різних категорій) інституцій СБОУ, зокрема – Національної гвардії України (НГУ).

Виклад основного матеріалу дослідження. В процесі подальшої дослідно-аналітичної роботи (2 етап, листопад-грудень 2022 р.) членами НДГ (Ю. Самсонов, Ю. Белашов, К. Задорожний, В. Толокнеєв, С. Шабатура, О. Повар, Т. Магмет – провідні учені та практики у обраному напрямі наукової розвідки) визначено:

1) сутність та структуру формування готовності майбутніх офіцерів НГУ (командного напрямку підготовки) до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах СБД [16];

2) критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх офіцерів НГУ (командного напрямку підготовки) до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах СБД [17].

Надалі (3 етап, грудень 2022 р. – лютий 2023 р.) переліченими вище фахівцями (із урахуванням результатів аналізу спеціальної та довідкової літератури [2, 3, 6, 7, 11, 13, 14]) сформульовано гіпотезу, що формування професійних компетентностей, військово-прикладних рухових навичок, а також готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах СБД із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки – буде результативнішою за впровадження у їх всебічну підготовку наступних організаційно-педагогічних умов (див. табл. 1).

Таблиця 1

Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів НГУ до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах СБД із акцентованим використанням засобів СФП

Блоки майбутнього педагогічного експерименту	Описова (змістова) характеристика
І. Організаційно-діагностичний блок:	визначення основних (інтегральних) показників високої професійної компетентності майбутніх офіцерів з вогневої підготовки; аналіз поточної успішності представників досліджуваної категорії з дисциплін: «Вогнева підготовка», «Спеціальна фізична підготовка», а також споріднених дисциплін; тестування наявного рівня сформованості готовності курсантів до опанування новітніми зразками високоточної зброї (ПТРК «Javelin FGM-148», визначення рівнів: теоретичної, практичної, технічної та тактичної підготовленості); моніторинг та впровадження у систему вогневої підготовки майбутніх офіцерів необхідних технічних засобів навчання, тренажерів ПТРК «Javelin FGM-148», підбір та апробація засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки, що забезпечують формування психофізичної готовності представників досліджуваної категорії до виконання завдань за призначенням у складі бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148»; підбір та облаштування безпечних ділянок (місць відпрацювання навчальних питань) для практичного відпрацювання стрілецьких вправ (контрольних заходів) із використанням навчальних та бойових зразків ПТРК «Javelin FGM-148»; організація медичного забезпечення навчально-тренувального процесу (контрольних заходів); завчасна підготовка та обладнання місць укриття

	<p>учасників навчально-тренувального процесу у разі небезпеки (повітряної тривоги, тощо); формування теоретичних знань: вивчення призначення та загальної будови ПТРК «Javelin FGM-148», вивчення призначення та складу підрозділів ПТРК «Javelin FGM-148», вивчення основ бойової роботи; розроблення спеціальних комплексів функ-</p>
<i>продовження таблиці 1</i>	
	<p>ціональної підготовки (формування психологічної стійкості до дій в екстремальних умовах службово-бойової діяльності), які забезпечують успішне виконання завдань за призначенням із використанням ПТРК «Javelin FGM-148»; формування теоретичних знань та практичних навичок складання схем (карток вогню) застосування ПТРК «Javelin FGM-148» у різних видах загальновійськового бою; формування умінь самоконтролю за психофізичним станом; інструктаж учасників навчально-тренувального процесу по заходам особистої та колективної безпеки на період бойових стрільб (практичного відпрацювання навчально-тренувальних та контрольних вправ).</p>
<p>II. Коригуючий блок:</p>	<p>моніторинг поточної успішності майбутніх офіцерів з дисциплін: «Вогнева підготовка», «Спеціальна фізична підготовка» (інших споріднених дисциплін циклу «бойової підготовки»); організація психолого-педагогічного супроводу навчально-тренувального процесу (під час практичних занять з вогневої підготовки, спеціальної фізичної підготовки (форм фізичної підготовки) відповідно до змістових модулів, які забезпечують формування готовності представників досліджуваної категорії до виконання завдань за призначенням у складі бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148»; підтримання на високому рівні теоретичних знань, а саме знання: призначення та будови ПТРК «Javelin FGM-148», призначення та складу підрозділів (бойових розрахунків) ПТРК «Javelin FGM-148»; коригування основних помилок під час практичного відпрацювання майбутніми офіцерами навичок: вибору, підготовки та заняття вогневої позиції і рубежів розгортання бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148»; коригування методики спеціальної фізичної підготовки (комплексів функціональної підготовленості); використання в освітньому процесі з вогневої та спеціальної фізичної підготовки сучасних технічних засобів навчання (навчальних зразків ПТРК «Javelin FGM-148», тренажерів, відеокomp'ютерних систем біомеханічного аналізу рухів, психологічних методик формування психологічної стійкості до впливу несприятливих факторів СБД тощо); утримання місць відпрацювання навчальних питань з вогневої та спеціальної фізичної підготовки (місць проведення попутного фізичного тренування) в готовності до їх використання у різний стан доби, пору року, погодних умовах тощо; готовність фахівців медичної служби до організації медичного забезпечення під час практичного використання ПТРК «Javelin FGM-148» в системі професійної освіти майбутніх офіцерів (під час контрольних заходів); утримання в справному стані місць укриття учасників навчально-тренувального процесу у разі небезпеки (повітряної тривоги, тощо); коригування індивідуальних методик самоконтролю за психофізичним станом тих, хто навчається курсантів; контроль з-боку посадових осіб за дотриманням заходів особистої та колективної безпеки учасників навчального процесу на період бойових стрільб (практичного відпрацювання навчально-тренувальних та контрольних вправ); розвиток та удосконалення прикладних рухових навичок перенесен-</p>
<i>продовження таблиці 1</i>	
	<p>ня ПТРК «Javelin FGM-148» у змодельованих умовах СБД; доведення до «автоматизму» способів підготовки ПТРК «Javelin FGM-148» до пуску; формування рухових навичок, які забезпечують прийняття майбутніми офіцерами положень приготувань до здійснення пусків, а також переведення ПТРК «Javelin FGM-148» в похідне положення у разі його не застосування; вивчення теоретичних положень застосування відділення, взводу (мобільної вогневої групи) ПТРК «Javelin FGM-148» у різних видах загально-військового бою; контроль та коригування практичних навичок відпрацювання схем (карток вогню) бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148»; коригування техніки виконання</p>

	прикладних фізичних вправ (функціональних комплексів із засобами СФП).
III. Констатувальний блок:	перевірка ефективності впровадження у систему професійної освіти майбутніх офіцерів засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки; діагностика рівня сформованості психофізичної готовності представників досліджуваної категорії до виконання завдань за призначенням у змодельованих екстремальних умовах службово-бойової діяльності; аналіз поточної успішності досліджуваних курсантів з дисципліни «Вогнева підготовка»; тестування рівня сформованості професійних компетентностей необхідних для виконання завдань за призначенням у складі бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148» (контроль рівня сформованості теоретичних знань: знання та будова матеріальної частини ПТРК «Javelin FGM-148»; призначення та склад підрозділів ПТРК «Javelin FGM-148»; застосування взводу (відділення, мобільної вогневої групи, вогневої засідки, секрету); контроль рівня сформованості практичних навичок застосування ПТРК «Javelin FGM-148» у змодельованих екстремальних умовах СБД: вибір, підготовка та заняття вогневої позиції і рубежів розгортання; способи перенесення під час безпосереднього відпрацювання бойових завдань; практичні навички підготовки до пуску та пуску; переведення ПТРК «Javelin FGM-148» в похідне положення у разі не здійснення пуску; відпрацювання схеми (картки вогню) ПТРК «Javelin FGM-148» у різних видах загальновійськового бою); підтримання посадовими особами відповідно до встановлених необхідної навчально-матеріальної бази; формування та контроль готовності посадових осіб до забезпечення учасників навчально-тренувального процесу безпечним укриттям та організації їх евакуації до безпечних локацій у разі небезпеки); перевірка ефективності заходів догляду за бойовими та навчальними зразками ПТРК «Javelin FGM-148», а також ефективності дотримання заходів безпеки учасниками навчально-виховного процесу.

У подальшому членами НДГ планується: організувати педагогічний експеримент з метою перевірки запропонованих «педагогічних умов» (табл. 1) із залученням курсантів старших курсів НАНГУ та КІНГУ (командного напрямку підготовки); здійснити рівномірний розподіл учасників педагогічного експерименту на 2 групи (контрольну та експериментальну групи); визначити незалежні та залежні змінні; визначити основні типи завдань, здійснити опис даних, встановити збіги характеристик двох груп (контрольної та експериментальної); визначити розбіжності характеристик двох груп (контрольної та експериментальної).

Враховуючи вище викладене доцільно констатувати, що поставлені перед нам завдання виконані, а головна мета дослідження – досягнута.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Під час теоретичного дослідження членами науково-дослідної групи розроблені педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів Національної гвардії України до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки. Запропоновані нами педагогічні умови передбачають проходження представниками досліджуваної категорії наступних блоків (із відповідним комплексом навчально-методичного забезпечення): організаційно-діагностичний, коригуючий та констатувальний.

Очікується, що розроблені нами відповідні «педагогічні умови» сприятимуть: ефективному виконання завдань за призначенням представниками досліджуваної категорії у складі бойових розрахунків ПТРК «Javelin FGM-148» та їх аналогів; підвищенню показників психофізичної готовності; формуванню теоретичних знань у напрямі призначення та будови ПТРК «Javelin FGM-148»; формуванню теоретичних знань та практичних навичок (компетентностей) у виборі, підготовці та занятті вогневих позицій (рубежу розгортання) для ведення бойової стрільби із використанням ПТРК «Javelin FGM-148»; формуванню практичних навичок побудови схем (карточок) ведення вогню із використанням ПТРК «Javelin FGM-148» у складі бойових розрахунків; формуванню практичних навичок використання ПТРК «Javelin FGM-148» у різних видах загальновійськового бою тощо. Результати теоретичного дослідження впроваджені в систему вогневої підготовки (професійної освіти) курсантів командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України та курсантів факультету службово-бойової діяльності Київського інституту Національної гвардії України.

Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають організацію педагогічного експерименту з апробації педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів (на прикладі курсантів Національної академії Національної гвардії України та Київського інституту Національної гвардії України) до застосування ПТРК «Javelin FGM-148» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності із акцентованим використанням засобів спеціальної фізичної підготовки.

Література

1. Бикова О.В. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх офіцерів пожежної охорони : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2017. 20 с.
2. Шемчук В.А., Кіндзер Б.М., Скальські Д.В., Людовик Т.В., Лукін Б.П. Апробація педагогічної моделі формування

готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України до виконання завдань за призначенням у умовах водного середовища. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2021. – Вип. 76 (3). С. 171-177.

3. Самсонов Ю., Партико Н., Дяченко К., Курилов М., Кушнарьов Б., Хоменко А. Результати дослідно-експериментальної перевірки педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до бойового застосування ПТРК «ФАГОТ» із використанням засобів СФП. *Військова освіта*. Київ, 2021. – Вип. 32 (44). С. 231-247.

4. Ковальов І.М., Гоговський Є.В., Пашуба А.С., Самойленко В.М., Толокнєєв В.О. Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2022. – Вип. 48 (2). С. 166-173.

5. Любчик Р.І. Експериментальна перевірка технології формування фізичної готовності майбутніх офіцерів НГУ до службово-бойової діяльності в процесі професійної підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2023. – Вип. 1 (159). С. 101-107.

6. Бурий С. Педагогічні умови формування управлінської культури у майбутніх офіцерів в процесі практичної підготовки. *Військова освіта*. Київ, 2020. – Вип. 32 (44). С. 48-57.

7. Тушко К.Ю. Педагогічні умови формування здатності майбутніх офіцерів-прикордонників до професійної взаємодії. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2019. – Вип. 66 (2). С. 151-153.

8. Рибалко П.Ф., Калюжний М.Г., Красілов А.Д., Титович А.О., Головченко О.І. Апробація педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування заходів фізичного впливу проти переважаючого за силою правопорушника. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2021. – Вип. 33 (1). С. 108-112.

9. Діденко О.В. Педагогічні умови професійного самовдосконалення майбутніх офіцерів: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2003. 20 с.

10. Прохоров О.А. Експериментальна перевірка педагогічних умов та технології готовності майбутніх офіцерів до професійної діяльності на засадах педагогічного менеджменту. *Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2010. – Вип. 27. С. 322–332.

11. Anatskyi R.V., Kolomiitseva O.E., Liubchich R.E. The program of Physical Training of servicemen to a qualification examination on the right to wear the "Beret with honors". *Physical education of students*. 2018. 22(6). С. 285–291. URL: <https://sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/721/453> (Last accessed: 02.01.2019).

12. Лавриненко Н.Ю., Партико Н.В., Ребрина А.А., Савка І.М., Ребрина А.А. Формування професійних компетентностей у майбутніх військових переключачів для дій в умовах значного психофізичного навантаження. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2020. – Вип. 73 (2). С. 69-76.

13. Пронтенко В.В., Федченко О.С., Корнійчук Ю.М., Крук О.М., Запорожанов О.М., Сіваков В.П., Костюшко І.А., Плющакова О.В. Формування фізичної готовності курсантів до професійної діяльності у процесі спеціальної фізичної підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2021. – Вип. 6 (137). С. 92-96.

14. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13 (2), 457-475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>.

15. Пронтенко В., Старчук О., Гусак О., Дятел А., Хлібович І., Плева К., Рябуха О. Вплив засобів спеціальної фізичної підготовки на формування фізичної готовності майбутніх офіцерів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2021. – Вип. 10 (141). С. 106-110.

16. Соколовський В.В., Повар О.В., Бородін С.В., Самсонова Г.С., Абдрахімов О.Ф. Сутність та структура формування готовності майбутніх офіцерів до застосування сучасних протитанкових комплексів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2023. – Вип. 85 (2). С. 152-168.

17. Повар О.В., Дяченко К.Е., В'ясков В.М., Кушнарьов Б.О., Курилов М.М. Критерії, показники та рівні сформованості готовності майбутніх офіцерів до застосування ПТРК «Javelin» в екстремальних умовах службово-бойової діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2023. – Вип. 86 (2). С. 164-179.

References

1. Vykova O.V. Formation of readiness for professional activity of Future fire Officers: autoref. thesis ... Candidate Ped. Sciences: 13.00.04. Kyiv, 2017. 20 p.

2. Shemchuk V.A., Kindzer B.M., Skalski D.V., Ludovyk T.V., Lukin B.P. Approbation of the pedagogical model of Formation of readiness of Future Officers of the institutions of the security and defense sector of Ukraine to perform assigned tasks in the Conditions of the water environment. *Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools*. Zaporizhzhia, 2021. – Issue 76 (3). p. 171-177.

3. Samsonov Yu., Partiko N., Dyachenko K., Kurilov M., Kushnaryov B., Khomenko A. The results of the experimental-verification of the pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future Officers for the combat use of ATMC "FAGOT" with the use of means of SPT. *Military education*. Kyiv, 2021. – Issue 32 (44). p. 231-247.

4. Kovalev I.M., Hogovskiy E.V., Pashuba A.S., Samoilenko V.M., Tolokneev V.O. Pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future law enforcement Officers to perform assigned tasks in the system of tactical and Special Training. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2022. – Issue 48 (2). p. 166-173.
5. Lyubchych R.I. Experimental verification of the technology of forming the Physical readiness of Future Officers of NSU for service and combat activity in the process of professional Training. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2023. – Issue 1 (159). p. 101-107.
6. Bury S. Pedagogical Conditions for the Formation of management culture in Future Officers in the process of practical Training. Military education. Kyiv, 2020. – Issue 32 (44). p. 48-57.
7. Tushko K.Yu. Pedagogical Conditions for the Formation of the ability of Future border guards to engage in professional interaction. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2019. – Issue 66 (2). p. 151-153.
8. Rybalko P.F., Kalyuzhny M.G., Krasilov A.D., Tytovych A.O., Golovchenko O.I. Approbation of pedagogical Conditions for the Formation of the readiness of Future law enforcement Officers to use measures of Physical influence against an offender who is superior in strength. Innovative pedagogy. Odessa, 2021. – Issue 33 (1). p. 108-112.
9. Didenko O.V. Pedagogical Conditions for professional self-improvement of Future Officers: autoref. thesis ... Candidate Ped. Sciences: 13.00.04. Khmelnytsky, 2003. 20 p.
10. Prokhorov O.A. Experimental verification of pedagogical Conditions and technology of readiness of Future Officers for professional activity on the basis of pedagogical management. Collection of Scientific works of the Military Institute of Taras Shevchenko Kyiv National University. Kyiv, 2010. – Issue 27. p. 322-332.
11. Anatskiy R.V., Kolomiitseva O.E., Liubchich R.E. The program of Physical Training of servicemen to a qualification examination on the right to wear the “Beret with honors”. Physical education of students. 2018. 22(6). C. 285–291. URL: <https://sportedu.org.ua/index.php/PES/article/view/721/453> (Last accessed: 02.01.2019).
12. Lavrynenko N.Yu., Partiko N.V., Rebrina A.A., Savka I.M., Rebrina A.A. Formation of professional competences in Future military interpreters for actions in Conditions of significant psychophysical stress. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2020. – Issue 73 (2). p. 69-76.
13. Prontenko V.V., Fedchenko O.S., Korniychuk Yu.M., Kruk O.M., Zaporozhanov O.M., Sivakov V.P., Kostyushko I.A., Plyuschakova O.V. Forming the Physical readiness of cadets for professional activity in the process of Special Physical Training. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2021. – Issue 6 (137). p. 92-96.
14. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13 (2), 457-475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>.
15. Prontenko V., Starchuk O., Husak O., Dyatel A., Khibovych I., Pleva K., Ryabukha O. The effect of Special Physical Training on the Formation of Physical readiness of Future Officers. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2021. – Issue 10 (141). p. 106-110.
16. Sokolovsky V.V., Povar O.V., Borodin S.V., Samsonova G.S., Abdrakhimov O.F. The essence and structure of forming the readiness of Future Officers for the use of modern anti-tank systems. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2023. – Issue 85 (2). p. 152-168.
17. Povar O.V., Dyachenko K.E., Vyaskov V.M., Kushnaryov B.O., Kurilov M.M. Criteria, indicators and levels of readiness of Future Officers to use the ATMS "Javelin" in extreme Conditions of service and combat activity. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2023. – Issue 86 (2). p. 164-179.